

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 19.10.2017 № 19)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"СТРУКТУРНІ ЗМІНИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ"
1-2.03.01.01**

електронна пошта: T.Zakharova@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-62-11
керівник ДСС: Захарова Т. А.

Київ – 2017

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	6
2.1. Відповідність	6
2.2. Точність	7
2.3. Своєчасність та пунктуальність	8
2.4. Доступність та зрозумілість.....	9
2.5. Послідовність та зіставність.....	10
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	11
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	12
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	12
3. Заключна частина.....	13

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання статистичних даних і процесів.

Наведені у звіті компоненти якості, такі як відповідність, точність; своєчасність та пунктуальність; доступність та зрозумілість; послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" (далі – ДСС, спостереження) є отримання даних про структурні зміни в економіці України та її регіонів.

ДСС є базовим для отримання та складання показників структурної статистики підприємств.

Спостереження було запроваджено у 1998 році та за час його проведення зазнало суттєвих змін у частині організації, програми (переліку показників), а також використання класифікаторів.

Починаючи зі звіту за 2008 рік, у спостереженні запроваджено вибіркового метод для обстеження діяльності малих підприємств, що забезпечило зменшення звітного навантаження. Наразі до обстеження залучається кожне п'яте мале підприємство.

Для можливості здійснення порівнянь даних української структурної статистики підприємств із відповідними даними країн Європейського Союзу (ЄС) з підсумків за 2012 рік спостереження проводиться на підставі оновлених форм ДСС, які містять показники, передбачені Регламентом ЄС № 295/2008 Європейського парламенту та Ради від 11.03.2008 стосовно структурної статистики підприємств (далі – Регламент ЄС № 295/2008), та базуються на використанні Класифікації видів економічної діяльності ДК 009:2010 (КВЕД–2010), яка гармонізована з NACE rev2.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики відноситься до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.01 "Діяльність підприємств".

Нормативно-правовою основою проведення спостереження є Закон України "Про державну статистику", Концепція розвитку державної статистики підприємств України, затверджена наказом Держкомстату від 28.12.2007 № 478, Концепція забезпечення статистичної конфіденційності, затверджена наказом

Держстату від 28.07.2015 № 180, щорічні плани державних статистичних спостережень, затверджені Кабінетом Міністрів України.

Методи та порядок проведення ДСС визначено у Методологічних положеннях з організації державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держстату від 29.07.2016 № 134, Методологічних положеннях про взаємоузгоджену систему державних статистичних спостережень для складання показників структурної статистики – складової статистики підприємств, затверджених наказом Держстату від 29.12.2012 № 549, Методиці формування вибіркової сукупності звітних одиниць у структурному обстеженні малих підприємств, затвердженої наказом Держкомстату від 29.12.2010 № 536, Методиці поширення даних вибіркового структурного обстеження малих підприємств на генеральну сукупність, затвердженої наказом Держстату від 16.10.2012 № 419, Методологічних положеннях щодо підготовки звітів з якості даних річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств, затверджених наказом Держкомстату від 29.12.2010 № 537, Методиці розрахунку показника структурної статистики "Додана вартість за витратами виробництва", затвердженої наказом Держстату від 19.01.2016 № 10, Методиці розрахунку показника структурної статистики "Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг)", затвердженої наказом Держстату від 19.01.2016 № 11, Методиці розрахунку показників структурної статистики з урахуванням діяльності фізичних осіб-підприємців, затвердженої наказом Держстату від 26.11.2015 № 343, Методиці перевірки якості взаємопов'язаних показників структурної статистики, затвердженої наказом Держстату від 22.07.2016 № 126.

Зазначені документи розміщено на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікації"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Діяльність підприємств" за такими посиланнями:

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2016/134/mp_szeUr.zip;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2012/549/met_pol.zip;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2010/536metod/htm;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2012/419met_419.zip;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2016/10/m_ss_dvvv.zip;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2016/11/m_ss_ovp.zip;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2015/343/met_rpss_fop.zip;

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2016/126/m_pyak_vpss.zip.

В основу вищенаведених методологічних та методичних документів покладено вимоги Регламенту ЄС № 295/2008 (додатки I-IV, VIII), регламентів Комісії (ЄС) № 250/2009 та № 251/2009 від 11.03.2009 [21, 22], що впроваджують Регламент ЄС № 295/2008, Регламенту ЄС № 275/2010 від 30.03.2010 (далі – Регламент ЄС № 275/2010) щодо критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.

Джерелами для проведення ДСС є:

- дані за формами № 1-підприємництво (річна) та № 1-підприємництво (коротка) (річна) "Структурне обстеження підприємств" відповідно до роз'яснень щодо їх заповнення. Зазначена звітно-статистична документація розміщена на офіційному веб-сайті Держстату (http://www.ukrstat.gov.ua/albom/albom_2016/zmist_al.htm);

- дані за формами фінансової звітності № 1, № 1-м, № 1-мс "Баланс", № 2, № 2-м, № 2-мс "Звіт про фінансові результати" державного статистичного спостереження "Активи, власний капітал, зобов'язання і фінансові результати підприємств", які використовуються для здійснення розрахунків (дорахунків) показників структурної статистики по підприємствах, що обстежуються в рамках ДСС, а також для формування фінансових показників, передбачених Регламентом ЄС № 295/2008. Форми фінансової звітності оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України (www.minfin.gov.ua) у розділі "Бухгалтерський облік"/ "Бухгалтерський облік підприємницької діяльності"/"Форми фінансової звітності";

- адміністративні дані Державної фіскальної служби України (далі – ДФС) щодо фізичних осіб-підприємців, які отримуються у вигляді первинних знеособлених даних, розподілені за КВЕД та Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані ДСС, є статистичні збірники "Діяльність суб'єктів господарювання", "Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва", "Регіони України", "Статистичний щорічник України", "Промисловість України", "Сільське господарство України", які розміщуються на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Публікації".

Для інформування користувачів щорічно готуються базовий та підсумковий звіти з якості результатів річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств, які розміщуються на веб-сайті Держстату в розділі "Статистичні спостереження"/"Звіти з якості".

У рамках співробітництва з міжнародними організаціями показники спостереження на постійній основі надаються для збірника ЮНІДО "Міжнародний щорічник зі статистики промисловості" та запитальника Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) для оцінки виконання країнами Акту з питань малого бізнесу (SBA).

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами розробки ДСС у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, шляхом безпосереднього виписування у порядку та на умовах, визначених Держстатом, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

Поширення інформації цього спостереження здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками спостереження є:

кількість суб'єктів господарювання;

кількість підприємств;

кількість зайнятих працівників;

кількість найманих працівників;

витрати на персонал, у тому числі витрати на оплату праці та витрати на соціальні заходи;

обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг);

обсяг виробленої продукції (товарів, послуг);

додана вартість за витратами виробництва.

ДСС проводиться з річною періодичністю.

Одиницями ДСС є підприємство, одиниця за видом економічної діяльності, місцева одиниця, місцева одиниця за видом економічної діяльності.

При проведенні спостереження використовують такі національні класифікатори, як КВЕД, Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікацію інституційних секторів економіки (KICE), Класифікацію організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ), Статистичну класифікацію продукції (СКП).

Показники спостереження узагальнюються по Україні, регіонах, містах обласного значення, районах; за видами економічної діяльності; за розмірами суб'єктів господарювання відповідно до критеріїв великого, середнього, малого та мікропідприємництва, визначених у Господарському кодексі України; здійснюється їх групування за кількістю зайнятих працівників та за обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг).

У цілому по країні та регіонах динаміка окремих показників структурної статистики, таких як обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, кількість зайнятих та найманих працівників на підприємствах, витрати на персонал підприємств, наявна з 2000 року.

Для забезпечення повноти охоплення статистичних одиниць, відповідно до вимог Регламенту ЄС № 295/2008 на підставі адміністративних даних ДФС, розраховуються показники структурної статистики по фізичних особах-підприємцях, якими доповнюються аналогічні показники по підприємствах-юридичних особах.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунків до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження за ступенем охоплення одиниць є комбінованим.

Для збору даних ДСС застосовуються два підходи: первинний збір даних від респондентів стосовно підприємств та використання адміністративних данихДФС щодо фізичних осіб-підприємців.

Формування сукупності одиниць спостереження здійснюється щорічно на державному рівні на підставі Реєстру статистичних одиниць (далі – РСО).

У частині збору даних безпосередньо від респондентів: на суцільній основі обстежуються підприємства, обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) яких забезпечує не менше як 80% від загальних обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) по кожному регіону за видами економічної діяльності; не суцільно вибірково – решта підприємства, які не включені до суцільного обстеження. Вимоги до побудови вибіркової сукупності описані в Методиці формування вибіркової сукупності звітних одиниць у структурному обстеженні малих підприємств, (http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2010/536metod/htm).

Одержана від респондентів первинна інформація перевіряється на повноту її введення, проводяться арифметичні та логічні контролю первинних даних, які здійснюються автоматично засобами електронної обробки. Контроль даних ДСС здійснюється відповідно до Методики перевірки якості взаємопов'язаних показників структурної статистики, яка ґрунтується на документі Євростату "The SBS validation process".

Крім того, показники спостереження порівнюються із взаємопов'язаними показниками фінансової та статистичної (форми № 2-інвестиції (річна) "Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів") звітності.

Також для контролю коректності відображення підприємствами у формах № 1-підприємництво (річна) та № 1-підприємництво (коротка) (річна) фінансових видів діяльності використовуються адміністративні дані, що отримує Держстат за угодами від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг), щодо переліку підприємств, які внесені до Державного реєстру фінансових установ, та Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) щодо переліку професійних учасників фондового ринку.

У разі виявлення помилок дані опрацьовуються з респондентами та коригуються.

Для аналізу надійності оцінок значень показників "обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг)" та "кількість найманих працівників" вибіркового структурного обстеження за діяльністю малих підприємств розраховуються коефіцієнти варіації та рівні надійності. Методологія розрахунку цих показників наводиться в Методологічних положеннях щодо підготовки звітів з якості даних річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств, затверджених

наказом Держкомстату від 29.12.2010 № 537 (http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2010/537/metod.htm).

Коефіцієнти варіації, розраховані на основі даних за 2016 рік, та відповідні рівні надійності свідчать про те, що в цілому по Україні оцінки значень показників "обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг)" та "кількість найманих працівників" мають високу точність (рівень надійності категорії "А"), тобто є нижчими за 5% (по 0,3% відповідно). За видами економічної діяльності та регіонами зазначені показники також мають високу точність, що за рівнем надійності відповідає категорії "А". Більш детальний аналіз характеристик надійності показників наводиться в базовому та підсумковому звітах з якості результатів річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств, які розміщуються на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Статистичні спостереження"/"Звіти з якості"/"Стандартні звіти щодо якості результатів річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств".

У ДСС застосовуються процедури заповнення відсутніх даних (імпутація), опис проведення яких наведено в Методиці поширення даних вибіркового структурного обстеження малих підприємств на генеральну сукупність (http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2012/419met_419.zip).

У випадках відсутності даних від окремих респондентів виявляються причини неотримання інформації. Аналіз причин неподання свідчить, що за 2016 рік за формою № 1-підприємництво (річна) не прозвітувало 7,6%, за формою № 1-підприємництво (коротка) (річна) – 10,5%. Переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язані з об'єктивними причинами, наприклад, призупиненням діяльності підприємств, їхнім банкрутством, припиненням, а також з причини "одиниця не знайдена за наявними адресами".

При проведенні ДСС сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікації.

Інтервал часу між закінченням періоду статистичного спостереження та датою першої публікації, яка не включає дані по фізичних особах-підприємцях, не перевищує 6 місяців після звітного року, зокрема, збір, обробка й аналіз первинної та зведеної інформації є такими:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 28 лютого	до 10 травня	до 06 червня	не пізніше 22 червня

Остаточні дані спостереження, уключаючи дані по фізичних особах-підприємцях, оприлюднюються у II декаді жовтня року, наступного за звітним. (Довідково: слід зазначити, що відповідно до Регламенту ЄС № 295/2008 термін передачі остаточних даних зі структурної статистики статистичними службами країн ЄС до Євростату встановлений не пізніше 18 місяців після звітного року).

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де вказані відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється в заплановані терміни. У випадку необхідності перенесення цих термінів на офіційному веб-сайті Держстату для користувачів розміщують відповідне повідомлення.

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються протягом 5-ти робочих днів, що відповідає вимогам Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати ДСС розміщується у вільному доступі у форматах .doc, .xls, .pdf, на офіційному веб-сайті Держстату у вигляді офіційних статистичних публікацій: статистичної інформації, збірників, та надається користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Зокрема:

статистична інформація за видами економічної діяльності у вигляді таблиць розміщується в розділі "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Діяльність підприємств"/"Розвиток підприємництва", за регіонами – у розділі "Статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Розвиток підприємництва";

статистичні збірники "Діяльність суб'єктів господарювання" та "Діяльність суб'єктів великого середнього, малого та мікропідприємництва" розміщуються в розділі "Публікації"/"Економічна статистика"/"Діяльність підприємств".

Показники спостереження також надаються в рамках угод про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами.

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами електронного зв'язку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3

телефон: (044) 287–62–11

адреси електронної пошти: T.Zakharova@ukrstat.gov.ua;

office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс: 235–37–39,

адреса електронної пошти: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція ДСС передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Методологія визначення окремих показників спостереження не зазнавала суттєвих змін, що дозволяє проводити їх порівняння у динаміці з 2000 року. З 2010 року статистична інформація деталізується за КВЕД ДК 009:2010.

Зважаючи на зазначене, нижченаведені показники цього спостереження можна порівнювати з даними попередніх спостережень, як в цілому по Україні, так і за регіонами:

кількість суб'єктів господарювання (з 2010р.);

кількість зайнятих та найманих працівників у суб'єктів господарювання (з 2010р.);

витрати на персонал суб'єктів господарювання (з 2013р.);

обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання (з 2010р.);

обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання (з 2013р.);
 додана вартість за витратами виробництва суб'єктів господарювання (з 2013р.);
 кількість підприємств (з 1991р.);
 кількість зайнятих та найманих працівників на підприємствах (з 2000р.);
 витрати на персонал підприємств (з 2000р.);
 обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств (з 2000р.);
 обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) підприємств (з 2012р.);
 додана вартість за витратами виробництва підприємств (з 2012р.).

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, яка отримана за результатами спостереження, є внутрішні та зовнішні користувачі.

Внутрішні користувачі – структурні підрозділи Держстату, які займаються питанням національних рахунків, галузевих статистик, ведення РСО.

Зовнішніми користувачами є органи державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідні інститути, навчальні заклади, бібліотеки, засоби масової інформації, підприємства, міжнародні організації, громадяни.

У лютому 2016 року Держстат провів анкетне опитування користувачів (далі – анкетне опитування) з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі структурної статистики, яка вміщується у статистичних збірниках "Діяльність суб'єктів господарювання" та "Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва".

Результати анкетного опитування свідчать, що статистична інформація, наведена у статистичних збірниках, для 44% опитаних користувачів є основною або важливою складовою у їх професійній діяльності; для 56% – додатковою інформацією. Крім того, 91% опитаних користувачів позитивно оцінили інформаційне наповнення вищезазначених збірників.

Відповідно до результатів опитування більшість користувачів надали позитивні оцінки за всіма критеріями, підкресливши змістовність цієї інформації, її відповідність нормативним документам Європейського Союзу. При цьому найбільш важливим критерієм наведеної інформації користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на третьому – "Своєчасність та Пунктуальність".

Про поліпшення якості інформаційного забезпечення щодо інформації зі структурної статистики порівняно з попереднім роком зазначили 29% користувачів, а 41% опитаних вважають, що вона залишилась без змін.

Більш детальна інформація за результатами анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, яке розміщено на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування". У цьому ж розділі користувачі мають змогу ознайомитися із заходами, які здійснюються на підставі отриманих

результатів анкетного опитування для поліпшення якості статистичної інформації.

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У 2017 році порівняно з 2016 роком звітне навантаження на респондентів за формою № 1-підприємництво (річна) зменшилося на 25% за рахунок удосконалення форми і відповідно зменшення часу, який витрачають респонденти на заповнення форми.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форм № 1-підприємництво (річна), № 1-підприємництво (коротка) (річна) становлять 8 год 02 хв та 4 год 08 хв відповідно. Із числа опитаних респондентів було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити звіт 44% за формою № 1-підприємництво (річна) та 55% - за формою № 1-підприємництво (коротка) (річна). Індекс задоволеності респондентів становить за формами № 1-підприємництво (річна), № 1-підприємництво (коротка) (річна) 70 і 77 відповідно (при середньому значенні показника по державних статистичних спостереженнях 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм спостереження передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти за формами № 1-підприємництво (річна), № 1-підприємництво (коротка) (річна) в електронному вигляді, постійно збільшується. Відсоток звітів у 2017 році, наданих в електронному вигляді за цими формами, становив 67,8% і 60,2% відповідно.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним з основних принципів ДСС. Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначено положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення цього спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

- статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;

- в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

При поширенні статистичних даних користувачам органи державної статистики здійснюють контроль дотримання правил конфіденційності даних, передбачених Регламентом ЄС № 223/2009 Європейського парламенту та Ради від 11.03.2009, а саме:

- кількість підприємств менша 3 одиниць;

- частка одного підприємства складає 80% і більше;

- частка двох підприємств складає 90% і більше.

Пріоритетним для визначення конфіденційності згідно з європейською практикою є показник "обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) без ПДВ". Якщо цей показник є конфіденційним відповідно до зазначеної причини конфіденційності, то і решта показників структурної статистики підприємств (крім показників кількості підприємств) вважаються конфіденційними.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення ДСС передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на веб-сайті Держстату та його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат та зменшення навантаження на респондентів.

Одночасно, у напрямі подальшої адаптації української структурної статистики до європейського законодавства зі структурної статистики підприємств передбачається:

- удосконалити програму та методологію спостереження в частині збору даних щодо торгових площ та на підставі отриманої інформації здійснити розрахунок та оприлюднення цих даних;

- удосконалити критерії оцінки якості даних спостереження відповідно до вимог Регламенту ЄС № 275/2010;

- удосконалити методологію розрахунку показника структурної статистики "додана вартість за витратами виробництва" з урахуванням рекомендацій, які передбачається отримати в рамках технічної допомоги проекту ТАІЕХ.

Крім того, планується перевести ДСС до інтегрованої системи статистичної інформації (ISCI), керованої метаданими, яка забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.